

00	30
01	

SELECTIEBESLISSING bij de Open Oproep tot kandidatuurstelling 30 | 2015, projectgebonden selectie m.b.t. het project 3001: De volledige studieopdracht voor de opmaak van het schetsontwerp (vast gedeelte) en de gefaseerde realisatie en adviesverlening (voorwaardelijke delen) voor de heraanleg van het publiek domein voor de Zuiderdokken te Antwerpen.

1 GEGEVENS MET BETREKKING TOT DE PROCEDURE

- 1.1 De open oproep tot kandidatuurstelling 30 | 2015 werd uitgeschreven op 3 juli 2015 door de Vlaamse Overheid, voor wie optreedt de Vlaams Bouwmeester, Grasmarkt 61, 1000 Brussel.
- 1.2 AARD VAN DE OPDRACHT
Overheidsopdrachten, diensten: landschapsarchitectuur, diensten van stedenbouw en bouwkundige diensten - CPC indeling categorie 12
- 1.3 GUNNINGSWIJZE
De oproep tot kandidatuurstelling om op een lijst van geselecteerde kandidaten te worden opgenomen voor uitvoering van diensten inzake landschapsarchitectuur, stedenbouw en bouwkunde, gebeurt op grond van een prijsvraag voor ontwerpen volgens de artikelen 20 en 21 van de wet van 24 december 1993, de artikels 75 tot en met 77 van het KB van 8 januari 1996 en de artikels 66 tot en met 74 van de Richtlijn 2004/18/EG van 31 maart 2004, gevolgd door een onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking op grond van artikel 17, §2, 4° van de wet van 24 december 1993.
- 1.4 BEKENDMAKING
Open Oproep 30 werd gepubliceerd in het Bulletin der Aanbestedingen op 3 juli 2015 onder nummer 517483 en in het Publicatieblad van de Europese Unie op 8 juli 2015 onder nummer 2015/S 129-238342. Een infobrochure met per project foto's van de locatie, de timing, het maximale projectbudget en de toegestane honorariumvork is gedurende de periode van kandidatuurstelling, toegankelijk op www.vlaamsbouwmeester.be.

1.5 UITERST TIJDSTIP EN PLAATS VAN DE INDIENING VAN DE KANDIDATUREN

De kandidaten¹ dienden uiterlijk op 23 augustus 2015 om 23.00 uur hun kandidatuur in te dienen ten aanzien van de Vlaams Bouwmeester, Grasmarkt 61 te 1000 Brussel.

2 OVERZICHT VAN DE KANDIDATUREN

2.1 UITSLAG VAN DE INDIENING VAN DE KANDIDATUREN

Volgende kandidaturen werden niet geldig bevonden en niet opgenomen in de lijst van kandidatuurstelling:
Geen kandidaturen.

2.2 Specifiek voor dit project waren er 60 geldige kandidaturen. De lijst van deze geldige kandidaturen die voor dit project aan de minimumeisen voldoen, kan geconsulteerd worden op de website www.vlaamsbouwmeester.be.

3 GESCHIKTHEID VAN DE KANDIDATEN

3.1. DE UITSLUITINGSGRONDEN

Met de online inschrijving voor het project hebben alle op de lijst opgenomen kandidaten zich akkoord verklaard i.v.m. de omstandigheden vermeld in de artikels 61 t.e.m. 66 van het koninklijk besluit plaatsing overheidsopdrachten klassieke sectoren van 15 juli 2011 (de uitsluitingsgronden).

3.2. IN TE DIENEN DOCUMENTEN EN INLICHTINGEN

Alle op de lijst opgenomen kandidaten hebben de volgende documenten en inlichtingen verschaft:

- 1 inlichtingen en gegevens m.b.t. bureaupresentatie zoals: bureausamenstelling, bureau-uitrusting, opdrachtenportefeuille en de interne organisatie,
- 2 een portfolio van ontwerpen en realisaties (de projecten kunnen zowel realisaties zijn als niet gerealiseerde ontwerpen),
- 3 de opgave van de projecten waarvoor men kandideert samen met de motivering van de kandidaturen en met de intentie met wie men wenst samen te werken indien men geselecteerd wordt.

¹ Chronologisch overzicht van de gehanteerde terminologie:

1 De kandidaat: de ontwerper/ontwerpteam die zijn kandidatuur stelt conform de deelnemingsvoorwaarden, voor één of meerdere projecten die via de procedure 'Open Oproep' aangekondigd werden.

2 De geldige kandidaat: de kandidaat die voldoet aan de minimumeisen en de uitsluitingcriteria.

3 De geselecteerde / de gegadigde: de geldige kandidaat die geselecteerd wordt op basis van de selectiecriteria.

4 De inschrijver: de geselecteerde die een offertevoorstel indient.

5 De laureaat: de inschrijver die door de jury op basis van de beoordelingcriteria, aangeduid wordt als laureaat.

6 De voorkeursbieder: de laureaat die op basis van de gunningscriteria het best geplaatst is en door de opdrachtgever uitgenodigd wordt voor verdere onderhandeling.

7 De opdrachtnemer: de voorkeursbieder aan wie de opdracht toegewezen wordt.

3.3 DE MINIMUMEISEN

De kandidaten dienen in hun kandidaatstelling aan te geven of zijn zelf beschikken over de nodige gespecialiseerde technische expertise, of dat zij daarvoor gaan samenwerken met een studiebureau. Daarbij dienen de kandidaten dan wel uit te leggen hoe zij dit zien en met wie zij dan eventueel zouden werken (desgevallend onder de opgave van een lijst van studiebureaus waarmee samenwerking wordt overwogen).

Alle op de lijst opgenomen kandidaten hebben een portfolio met minimum 3 referentieopdrachten, al dan niet gelijkaardig, en in eigen naam, ingediend.

4 PROJECTGEBONDEN SELECTIE:

Selectie van minimaal drie ontwerpers met het oog op deelname aan de beperkte ontwerpenwedstrijd.

4.1 DE PARTIJEN EN HUN VERTEGENWOORDIGING

4.1.1 De opdrachtgever:

Het autonoom gemeentebedrijf voor vastgoedbeheer en stadsprojecten van de stad Antwerpen (AG VESPA)
Deze partij hierna, de opdrachtgever genoemd, kiest voor deze opdracht het volgende administratieve adres: Generaal Lemanstraat 55, bus 4, 2018 Antwerpen

4.1.2 De Wnd. Vlaams bouwmeester, Stefan Devoldere, voorzitter van de selectiecommissie, met als administratief adres Grasmart 61 te 1000 Brussel.

4.2. DE SELECTIECRITERIA

Aan de hand van de ingediende documenten worden volgende selectiecriteria onderzocht en getoetst aan de ambities van de opdrachtgever:

- 1 de algemene ontwerpmatige deskundigheid met betrekking tot de projectopdracht,
- 2 de vakbekwaamheid,
- 3 de relevante ervaring.

4.3 DE SELECTIE

De selectie van de drie ontwerpers vond plaats in het Atelier Bouwmeester te Galerij Ravenstein 54-59 te 1000 Brussel op woensdag 3 september 2015.

De opdrachtgever, vertegenwoordigd door:

- Philippe Teughels – AG VESPA
- Bert Claes – AG VESPA
- Kristof Peeters – stad Antwerpen
- Aglaee Degros – extern jurylid

selecteerde op advies van de Vlaams Bouwmeester volgende ontwerpers | ontwerpteams :

1. AECOM Ltd Scotland, Graeme Massie Architects, Sutherland Hussey Harris
2. ADR architectes sarl, Georges Descombes, Technum (Tractebel Engineering nv)
3. BRUT, COBE ApS
4. Agence TER, WIT architecten bv-bvba
5. Inside Outside

4.4 MOTIVERING

Voor de geselecteerden geldt dat hun kwaliteiten conform de gehanteerde selectiecriteria aansluiten bij de verwachtingen en uitgangspunten van de opdrachtgever vervat in de projectdefinitie. Omwille van de volgende redenen beantwoorden de volgende ontwerpers | ontwerpteams in het licht van de selectiecriteria het meest aan de verwachtingen en uitgangspunten van de opdrachtgever:

1. AECOM Ltd Scotland, Graeme Massie Architects, Sutherland Hussey Harris

criterium 1: de algemene ontwerpmatige deskundigheid met betrekking tot de projectopdracht

Graeme Massie Architects, gevestigd in Edinburgh in Schotland, is gerenommeerd voor de veelzijdige productie van voorbeeldige architectuur en design. Ze zijn internationaal actief met projecten in het Verenigd Koninkrijk, Europa, India en de Verenigde Arabische Emiraten. In alle aspecten van hun werk worden ideeën ontwikkeld die gebaseerd zijn op het doorgronden van wat er was, wat er is en wat de potentiële vernieuwing kan betekenen. Het begrijpen van elk project is van vitaal belang voor het leveren van oplossingen die bestaande kwaliteiten bewaren en die passen in de doelstellingen op lange termijn. Of het project nu woningen, werkplekken, publieke gebouwen of passages bevatten, elk project wordt gezien als een unieke uitdaging die een unieke oplossing vraagt. Het portfolio omvat masterplannen, landschapsarchitectuur, productdesign en kunst in de openbare ruimte.

Sutherland Hussey Harris werkt aan projecten in Europa, Amerika en Azië. Het team gaat er van uit dat elk project uniek is en dat elk project een curatorschap vereist om een oplossing op maat te bieden. Met een resem gerealiseerde projecten voor tevreden klanten, Sutherland Hussey benadrukt de noodzaak van een intensieve betrokkenheid van de opdrachtgever vanaf de eerste schets tot het laatste detail. Dit resulteert in herkenbare, coherent gebouwen met een eenvoudige integriteit.

AECOM biedt een dienstverlening aan publieke en particuliere klanten in elke fase van het project. Verder zijn ze gespecialiseerd in de bouw, het beheer, programma management, publiek-private samenwerking en strategische financiering.

criterium 2: de vakbekwaamheid

Graeme Massie is de oprichter en directeur van Graeme Massie Architects Ltd, opgericht in 2004, en is verantwoordelijk voor de creatieve leiding van de praktijk. Graeme zal optreden als 'Design Director' voor het project van de Zuiderdokken in Antwerpen. Graeme werd uitgeroepen tot Architect van het Jaar op de 2010 Schotse Design Award, waar de praktijk ook de Award voor Placemaking (Reykjavik Harbour) en de Award voor Landschap (Bonn Square, Oxford) won. Graeme ontving van de Royal Scottish Academy de gouden medaille voor Architectuur in zowel 2005 en 2007. In 2007

werd Graeme Massie Architects genoteerd door Wallpaper Magazine als een van de top tien opkomende praktijken wereldwijd. Graeme is ook een part-time docent ontwerpen aan de Mackintosh School of Architecture in Glasgow, eerder doceerde hij aan zowel de universiteit van Newcastle als aan de Universiteit van Dundee Schools of Architecture.

Stuart Dickson (directeur) draagt bij aan de ontwikkeling van het ontwerp van alle grote projecten binnen het kantoor en zal voor de Zuiderdokken de 'Project Director' zijn. Stuart was project architect voor de herontwikkeling van het Bonn-plein in Oxford dat de Landscape Award won op de 2010 Schotse Design Awards. Hij was ook Project Architect voor het Masterplan voor de oude haven in Reykjavik, IJsland. Stuart is ook een part-time ontwerp docent aan de Mackintosh School of Architecture in Glasgow, en doceerde eerder aan de Robert Gordon University in Aberdeen en de Universiteit van Dundee School of Architecture.

Sutherland Hussey Harris is een praktijk die staat voor diversiteit. De bestuurders Charlie Sutherland en Charlie Hussey studeerden samen aan de Mackintosh School of Architecture in Glasgow alvorens waarna ze werkzaam waren voor Sir James Stirling. Ze stichtten Sutherland Hussey in Edinburgh in 1996. Colin Harris trad in dienst in 1999 nadat hij werkte voor Zaha Hadid in Londen. David McKenna trad toe tot de praktijk in 2005.

AECOM Europe biedt creatieve en technische expertise voor stedelijke ontwikkeling en infrastructuur. AECOM omvat 5.000 medewerkers in 80 kantoren in Europa. De ingenieurs, ontwerpers, planners en projectmanagers kunnen putten uit een wereldwijd netwerk van deskundigheden.

De tijdelijke vereniging is het samengaan van een sterk architectonisch bureau met een bureau dat ervaring heeft met de realisaties van grotere projecten. Aecom vervolledigd de tijdelijke vereniging met de ondersteuning op technisch en financieel vlak.

Criterion 3: de relevante ervaring

Centenary Square in Birmingham is een van een reeks van openbare ruimten, gedefinieerd door het stedelijk masterplan, gelegen van oost naar west doorheen het stadscentrum. Elk van deze ruimten wordt gekenmerkt door een eigen identiteit gebaseerd op de context waarbinnen ze zich bevinden. Centenary Square is gezien als een driedimensionale cultuurlandschap dat wordt gekenmerkt door de functies die rond het plein gelegen zijn: de aangrenzende bibliotheek, het theater en de concertzaal.

In het project 'Old Harbour Master Plan' in Reykjavik, wordt een plan gemaakt voor de toekomstige ontwikkeling van de haven. Het plan combineert de aanwezige economische activiteiten met nieuwe stedelijke en publieke functies. Deze nieuwe functies vinden hun oorsprong en vormgeving in het aanwezige industriële erfgoed. Speelsheid en attractiviteit zijn de basiskenmerken voor de toekomstige ontwikkeling

Op het Bonn Square, in Oxford, realiseren de ontwerpers een plein dat aan de hand van het materiaalgebruik het omliggende stedelijke weefsel van Oxford opnieuw met elkaar verbindt. Hierbij is ook rekening gehouden met de bestaande archeologische overblijfselen van de St. Peter-le-Bailey kerk en begraafplaats. Het vergroten van de toegankelijkheid voor alle gebruikers is geïntegreerd in het creëren van bijkomende zitgelegenheden.

Met deze en de vele andere referenties in het portfolio tonen de ontwerpteam aan dat met ervaring heft met het ontwerpen van pleinen en plannen die dezelfde ambities en uitgangspunten hanteren als het project van de Zuiderdokken.

2. ADR architectes sarl, Georges Descombes, Technum (Tractebel Engineering nv)

Criterion 1: de algemene ontwerpmatige deskundigheid met betrekking tot de projectopdracht

Het team dat voor de studieopdracht en de heraanleg van het publiek domein van de Zuiderdokken naar voor wordt geschoven, is een samenwerking tussen Technum (Gent) en ADR architectes/ Georges Descombes (Genève, Zwitserland). Het projectteam is multidisciplinair samengesteld waarbij de ontwerpers, adviseurs en ingenieurs gebruik maken van elkaars complementariteit. Het is een compact en hecht team. Veel expertises zitten samen op dezelfde werkvloer. Bovendien is het voorgestelde kernteam reeds goed met elkaar vertrouwd. De gedempte zuiderdokken in Antwerpen spreken voor dit ontwerpteam tot de verbeelding spreekt. Niet enkel de rijke historiek van deze plek als product van de 19de eeuwse industrialisatie maar ook de mogelijke toekomst voor deze plek in projecten zoals Antwerpen 93. De unieke schaal en karakter van deze plek is een constante in zijn ontwikkeling: zeer ruim bemeten en open in sterk contrast met het omliggende stedelijke weefsel. Het is een soort van decompressieruimte die cruciaal is voor een vitale en leefbare stad. Dit bijzondere karakter moet in een toekomstig project op een nieuwe manier gestalte krijgen. De uitdaging ligt erin om op de gedempte zuiderdokken een uniek en open structurerend stedelijk landschap te ontwikkelen die voldoende mogelijkheden biedt voor de stedeling om zich deze plek toe te eigenen. En dit met referentie naar de geschiedenis en met duurzaamheid als uitgangshouding.

Criterion 2: de vakbekwaamheid

Technum is een multidisciplinair bureau met ervaring in het domein van het ontwerp en de engineering van publieke ruimte projecten. Op het vlak van ontwerp bestaat het team uit architecten, landschapsarchitecten en stedenbouwkundigen. Er zijn ingenieurs gespecialiseerd in wegenis, rioleringen, waterbouwkundige werken ... Integratie van expertises vormt de basis voor Technum.

Georges Descombes en ADR (Julien Descombes en Marco Rampini) architectes vormen een team van architecten en landschapsarchitecten uit Genève, Zwitserland. Georges Descombes heeft reeds decennia ervaring in het realiseren van landschapsprojecten in Zwitserland en daarbuiten. Georges Descombes omschrijft zichzelf als "een architect in het landschap". Hij gelooft sterk in het genererende vermogen van de bestaande site. Een project gaat over het herontdekken en heruitvinden van het gevoel van een plek. Het intensifiëren van "ce qui est déjà là" is voor hem een kernopgave. Ook ADR architectes hebben een ruime ervaring in publieke ruimte projecten die zij vaak in samenwerking met Georges Descombes realiseren. ADR is actief in het domein architectuur en inrichting van de openbare ruimte en verzorgt ook territoriale projecten voor ruimtelijke ordening en landschapsinrichting.

Er wordt intensief samengewerkt tussen leden van het kernteam, maar ook ingenieurs, mobiliteitsadviseurs, participatiedeskundigen, bodemexperten, ecologen of andere experts worden, wanneer noodzakelijk, in het ontwerpteam of als adviseur betrokken bij het project. Technum brengt dit multidisciplinair team samen en zal instaan voor de projectleiding, de projectcoördinatie en voor de dagelijkse communicatie met de opdrachtgever en andere instanties. Technum garandeert met zijn vestigingen in Gent en Antwerpen de lokale verankering van het projectteam. Het project wordt inhoudelijk aangestuurd vanuit het kernteam Technum en ADR architectes/Georges Descombes. Het ontwerpteam is één geïntegreerd team samengesteld uit ontwerpers - Technum Ruimtelijke Planning (Terp) en ADR architecten/Georges Descombes – en ingenieurs. Op die manier is een intense wisselwerking tussen ontwerpers en ingenieurs – wat noodzakelijk is om te komen tot een goed project – gegarandeerd. Door middel van interne workshops met het ganse team zal reeds van de beginfase de interactie gegarandeerd worden en ieders kennis en ervaring ten volle in het project worden ingezet.

criterium 3: de relevante ervaring

Georges Descombes en ADR hebben tal van opdrachten voor de inrichting van de openbare ruimte gerealiseerd, waarbij de nadruk lag op een zo veelzijdig mogelijk gebruik van de ruimte. De Turbinenplatz in Zurich, het Plaine de Plainpalais in Genève, de Cour du Maroc in Parijs en de herinrichting van een aantal publieke ruimten in Lyon Confluence (Parc de Sâone en Place Nautique) zijn een greep uit hun meest relevante realisaties. Meerdere opdrachten zijn uitgevoerd in samenwerking met kunstenaars als Ellen Versluis, Nathalie Wetzel, Fabrice Gyg,... Technum heeft referenties voor de aanleg van parken, pleinen, wandelpromenades ... in stedelijke omgevingen. Technum heeft meerdere samenwerkingen lopen met ADR architecten/Georges Descombes. Het team TECHNUM/ADR architecten/Georges Descombes won de afgelopen jaren drie internationale wedstrijden in Vlaanderen en Brussel. De Open Oproep voor het Groen Lint in Oostende, de Open Oproep voor de heraanleg van de dijk in Raversijde/Mariakerke in het kader van het versterken van de kustverdediging en de international wedstrijd voor de heraanleg van de Materialenkaai in Brussel, een sleutelplek in de stad opgespannen tussen het kanaal en de site van Tour&Taxi. Allemaal recente projecten die relevant zijn in het kader van deze opdracht.

3. BRUT, COBE ApS

criterium 1: de algemene ontwerpmatige deskundigheid met betrekking tot de projectopdracht

Dit team geeft in de motivatienota reeds inzicht in wat het plein voor hen moet betekenen. De ambitie is een aantrekkelijke en functionele plein in Antwerpen-Zuid, dat nieuwe normen aangeeft voor de manier waarop de toekomstige stedelijke ruimte, het stedelijke leven en de architectuur kan worden geïntegreerd. De Zuiderdokken moet een nieuw type van stedelijke ruimte integreren in de omliggende, complexe stedelijke context. Het wordt een stedelijke ruimte, een icoon voor de stad en een symbool van de waarden waar Antwerpen voor staat. Bij het ontwerpen van de nieuwe Zuiderdokken willen het ontwerpteam het historische potentieel van de plaats ondersteunen. Het moet een plaats bieden aan de vele functies van het dagelijks leven. Het team streeft naar een unieke, eenvoudige en elegante stedelijke ruimte die nieuwe wegen en normen van de stedelijke architectuur verkent. Een plein in kwalitatieve, duurzame en mooie materialen. Een stedelijke ruimte die de veranderende functies doorheen de tijd kan absorberen. Een plek die je kan verkennen en een plek van de inwoners van Antwerpen.

Het team beschouwt duurzaamheid als een geïntegreerd onderdeel doorheen alle fasen van het proces. Duurzaamheid is niet te scheiden van de architectuur, maar een onmisbaar onderdeel dat het gebruik en de ervaring van de gebouwde omgeving kan versterken. Economische, sociale en ecologische duurzaamheid is een onderdeel van zowel de mobiliteitsplannen, de stedelijke ruimte, de groene gebieden en het dagelijkse leven.

criterium 2: de vakbekwaamheid

Deze TV is samengesteld uit Brut en Cobe. Deze tijdelijke vereniging heeft bovendien een intentie tot samenwerking ingediend met ARA voor technische ondersteuning en Bartenbach voor het lichtontwerp.

COBE is één van de kantoren die de ontwikkeling van Kopenhagen tot een succes heeft gemaakt. Zij werden in de gelegenheid gesteld om ambitieuze projecten, op strategische locaties in de stad, te ontwikkelen. Ze grepen de aangeboden opportuniteiten met beide handen en konden zo bijdragen tot het gezicht en de identiteit van de stad.

Ze werkten zowel op verschillende masterplannen als op gebouwen. Maar het zijn hun publieke ruimte projecten die het meeste invloed hebben gehad op het leven in de stad. De vernieuwing van Israël's Square, het grootste plein in Kopenhagen, en van Nørreport Station en omgeving, het drukste openbaar vervoersknooppunt in de stad, zijn hiervan twee voorbeelden. Beide projecten komen overeen in omvang en locatie en bevatten de zelfde thema's als de opdracht voor de Zuiderdokken in Antwerpen.

COBE past in de lange traditie van de Deense en Scandinavische ontwerpcultuur. Scandinavische ontwerpers zijn sinds lang bekend om hun innovatieve aanpak. Het typische aan het Scandinavische ontwerp is niet louter esthetisch. Ook de innovatie die samengaat met de sobere, duurzame en degelijke ingrepen zijn een typisch kenmerk hiervan. COBE, BRUT, ARA en Bartenbach bezitten samen de nodige deskundigheid op vlak van architectuur, landschapsarchitectuur, engineering en leidinggevende vaardigheden die nodig zijn deze opdracht tot een goed einde te brengen.

Antwerpen koestert hoge internationale ambities voor de herontwikkeling van de Zuiderdokken. Dit internationale team wil de ervaring van Kopenhagen en het talent van Scandinavisch design gebruiken om deze ambities waar te maken.

Criterion 3: de relevante ervaring

Het team heeft een uitgebreide ervaring opgedaan in de realisatie van vergelijkbare projecten en dit zowel nationaal als internationaal. Deze ervaring situeert zich specifiek in het omgaan met de veelzijdigheid van pleinen, stedelijke ruimten, parken en en publieke ruimten. Hierbij kwamen velen aspecten aan bod: passagiersstromen, duurzaamheid, verkeer, lawaai, toegankelijkheid, etc. COBE ontwierp in Kopenhagen het Israël's Square, het grootste plein van de stad en een voormalige parkeerplaats. Vandaag de dag worden de auto's geparkeerd in een garage onder het plein. Daarnaast heeft COBE het ontwerp gemaakt voor Nørreport Station en de omliggende publieke ruimte. Nørreport Station is het drukste station in Denemarken met ongeveer 250.000 reizigers en een omliggende bruisend stadsweefsel. De nieuwe Nørreport is een open en gastvrije openbare ruimte met een specifieke aandacht voor de fietsers en voetgangers.

BRUT architecten hebben gewerkt aan een aantal stedenbouwkundige projecten in Antwerpen en werken aan het ontwerp van een van de woontorens in Nieuw Zuid, dicht bij de Zuiderdokken. Hierdoor is BRUT goed op de hoogte van de stedelijke ontwikkelingen in de stad Antwerpen en kunnen zij het project kaderen in een bredere stadsbrede ontwikkeling.

Atelier Ruimtelijk Advies is een ingenieursbureau gespecialiseerd in het ontwikkelen en bouwen van duurzame hoogkwalitatieve openbare ruimten. ARA is gevestigd in Antwerpen en is bekend om zijn rol in vele openbare ruimte projecten in de stad, zoals Park Spoor Noord en het Theaterplein. Verder heeft men ook het gerenommeerde lichtontwerp bedrijf Bartenbach toegevoegd aan het team om de best mogelijke lichtomstandigheden voor de nieuwe Zuiderdokken waarborgen.

4. Agence TER, WIT architecten bv-bvba

Criterion 1: de algemene ontwerpmatige deskundigheid met betrekking tot de projectopdracht

In hun gezamenlijke motivatie stelt het team dat het potentieel van de Zuiderdokken wordt gearticuleerd door de waardevolle tweeschaligheid van deze stadspark. Ze vormt dé publieke ruggengraat van de Zuidwijk, maar tegelijk ook een metropolitane ontvangstruimte voor uiteenlopende stadsprogramma's. Haar vorm (langgerekt en robuust),

morfologie (strakke gevels als kades) en “over”maat (5ha) zorgen bijna voor een poëzie van de leegte binnen het gonzend stadsweefsel. Meer dan een plein, moeten de Zuiderdokken dan ook gezien worden als een veld dat de leegte vrijwaart en tegelijkertijd stedelijke activiteit aanmoedigt, wijzend op generositeit en gastvrijheid. TER/WIT wil zoeken naar een sturing voor deze plek, waardoor het een “common ground” wordt, een gemeenschappelijk veld, een toe te eigenen stuk stad, in zijn grandioze vorm en schaal. Ook wordt een interpretatie gezocht voor de wisselwerking met de Scheldekaaien, de Singel, Nieuw Zuid.

Agence TER is een complementair team van stedenbouwkundigen, landschapsarchitecten, architecten en sociale geografen. Voor specifieke vragen wordt er samengewerkt met externe consultants. Voor specifieke vragen rond mobiliteit kan er beroep worden gedaan op verkeerskundig ingenieurs.

Agence Ter werkt op diverse territoriale schalen en realiseerde projecten in Guiana, Marokko, Rusland, Frankrijk, Duitsland, België, Spanje, Nederland, Bahrain, Ierland, Finland, Dubai, China,...

WIT begeeft zich graag op het raakvlak tussen stadsontwerp (stedenbouw) en architectuur. Naar eigen zeggen voelen ze zich thuis in gelaagde en verwarde stedelijke gebieden. Complexe sites of een schier onmogelijke set randvoorwaarden worden gezien als een uitdaging. Het zijn architecten met een stedenbouwkundige reflex en stedenbouwers met een architectuurreflex: de context is generator van een doorgedreven zoeken naar vanzelfsprekende en haalbare oplossingen. Hierbij is de bijdrage tot het (stads-)landschap cruciaal, wars van verspilzucht, grootspraak of uiterlijk vertoon.

Criterium 2: de vakbekwaamheid

Agence Ter werd opgericht in 1986 door Henri Bava, Michel Hössler and Olivier Philippe.

Henri BAVA is mede-oprichter en directeur van Agence TER en richtte bovendien Agence Ter Duitsland op in het jaar 2000. Momenteel is Henri Bava gastdocent aan the Graduate Design School in Harvard, en professor aan the Architecture Faculty in Karlsruhe, daarnaast heeft hij aan diverse landschapsarchitectuur universiteiten over heel Europa gedoceerd.

Michel Hössler is mede-oprichter en directeur van Agence TER, en oprichter van Agence Ter Gulana in 1988. Momenteel is hij gastdocent aan de Graduate Design School of Harvard, en in het verleden gaf hij les aan de Ecole National Supérieure du Paysage at Versailles (The National Higher School of Landscape Architecture). Michel Hössler gaf lezingen in Frankrijk, Montevideo, Santiago de Chili, Rio de Janeiro, Buenos Aires,...

Olivier Philippe is mede-oprichter en directeur van Agence TER. Momenteel is hij gastdocent aan de Graduate Design School of Harvard en daarnaast heeft hij aan diverse landschapsarchitectuur universiteiten over heel Europa gedoceerd. Olivier Philippe is tevens jurylid van de European jury. Agence Ter ontving reeds diverse prijzen en erkenningen:

-Finalist prize European Garden Award 2013- category most Innovative Contemporary Concept or Design of a Park or Garden. Uitgereikt door the European Garden Heritage Network voor the Floor Works garden in Geneva

-Exemplary Urban Development Prize - 2005/2012. Uitgereikt door the architects chamber of the Land of Baden (Germany) voor the renovation of Karlsruhe Castle Square.

-7th European Urban and Regional Planning Award - 2008 - category Cross-Border Planning / Regional Planning / Territorial Cohesion. Uitgereikt door the European Council of Spatial Planners to Agence Ter (in collaboration with urbanists Alex Wall et Erik Behrens, and artist Stephen Craig) voor the Green Metropolis - tri-national regional development project (Germany / Netherlands / Belgium). Daarnaast getuigen diverse publicaties en uitgaven van het werk van Agence Ter van hun erkenning in het vakgebied.

WIT architectenvennootschap bestaat uit Jan de Rop, Guido Geenen en Bruno De Meulder, die in 1983 samen afstudeerden aan de K.U.Leuven. Intussen bestaat het bureau uit deze vennoten samen met een 8-tal zelfstandige medewerkers. Zij ontvingen in de loop der jaren meerdere prijzen voor een aantal van hun projecten, waaronder het woonproject La Vignette voor enkele sociale woningen te Leuven waar veel aandacht voor de privacy en voor de betrokkenheid met de openbare ruimte is: de toegangen liggen langs een binnenstraat en bevorderen het contact.

Criterium 3: de relevante ervaring

Relevante referentieprojecten van Agence Ter voor deze opdracht zijn onder andere:

- Plaça de les Gloriés in Barcelona waar een belangrijk verkeersknooppunt werd getransformeerd in een groene publieke ruimte.
- Zone of the Péristyle in Lorient waar een masterplan en een uitvoeringsplan werd opgemaakt voor de realisatie van publieke ruimte in de historische haven en voormalige French India Company site
- Porte Pouchet in Paris. Hier werd een nieuwe publieke ruimte gecreëerd aan de toegang van de stad.

Het portfolio van Agence TER bevat verder nog tal van andere relevante referentieprojecten die de kandidatuur bijkomend ondersteunen.

WIT architecten heeft ervaring zowel met stedenbouwkundige als architecturale opdrachten. Het portfolio toont diverse projecten van nieuwbouw, renovaties, groepswoningbouw tot stadsontwerpen.

Een aantal voorbeelden van relevante projecten zijn:

- Dorpshart Hoogstraten-Puurs
- Strategisch Ontwikkelingsplan en Beeldkwaliteitsplan Kallo
- Stationsomgeving Diest
- Brepols site Turnhout
- Barbara site Leuven, voorstudie tot masterplan voor herontwikkeling gebouwen en parking
- Campus Pellenberg UZ Leuven, 2012
- masterplan voor de reconversie van een ziekenhuis-campus in Lubbeek tot woon-zorg site, 2013

5. Inside Outside

Criterium 1: de algemene ontwerpmatige deskundigheid met betrekking tot de projectopdracht

In hun kandidatuur geven de ontwerpers mee dat de gedempte Zuiderdokken voor hen staan voor de vacante stad: een ruige slapende niet ingerichte plek. Een soms volle, soms desolate parking die momenteel slechts af en toe ontwaakt voor evenementen. De langgerekte streep van 800 bij 100 m is gedimensioneerd op maat van de haven en doorsnijdt alle dwarsverbindingen: ze is fascinerend vreemd in de stad.

Het team heeft de ambitie om van de site meer te maken dan “een plein” of “een park”. Ze willen op zoek gaan naar een strategie die de reusachtige ruimte én integreert in de stad én zijn huidige uitzonderlijke kwaliteiten uitbuit. Volgens Inside Outside kunnen de Zuiderdokken, met hun enorme schaal en eigenzinnig karakter, wederom het gezicht van Antwerpen Zuid worden. Zij zien de Gedempte Dokken als een plek rechts én averechts in de stad: zoals een weerborstel in een bos gekamde haren, een stad tegen de stroom in.

Inside Outside stelt zich kandidaat als een multidisciplinaire “A”-lliantie van een internationaal gerenommeerd landschapsbureau Inside Outside van Petra Blaisse in samenwerking met lokale ambitieuze ontwerpers, stedenbouwkundigen en ingenieurs, met name Bel, Landschaap en Witteveen en Bos

criterium 2: de vakbekwaamheid

Inside Outside, in 1991 opgericht door ontwerper Petra Blaisse, is een multidisciplinair team van landschaps- en interieurarchitecten, ontwerpers en kunstenaars.

De studio is gespecialiseerd in het ontwerpen van landschappen op diverse schaalgroottes en op verschillende niveaus van complexiteit (van privetuinen tot landschap-masterplans) en in interieur-, gordijn- en tentoonstellingsdesign.

In permanente ontwikkeling en met een onuitputtelijke creatieve energie, combineert Inside Outside technische verfijning met inventiviteit; haar werk aanpassend aan elke nieuwe context en cultuur en tegelijkertijd een aanvulling vormend op de intenties van een architect, opdrachtgever en gebruikers.

De voornaamste interesse van de studio ligt in het creëren van dynamische, locatie-specifieke omgevingen, zowel binnen als buiten. Tactiele materialen (zoals textiel en planten), kleur, licht, geluid en tijd zijn hierbij het gereedschap. Hoewel interieur en landschap voor Inside Outside een integraal geheel vormen en interdisciplinaire samenwerking is waar ze voor staat, bestaan de interieur- en landschapsteams elk uit ervaren professionals in het veld. Door hun jarenlange werkrelatie met Blaisse en haar Inside Outside studio vormt het team in alle samenwerkingsverbanden met derden een solide basis. De studio werkt, van conceptueel- tot definitief ontwerp, in nauwe samenwerking met architecten en opdrachtgevers. Door het grondig bestuderen van gegeven situaties en het regelmatig uitwisselen van gedachten en informatie met betrokken partijen en door het regelmatig presenteren van ontwerpontwikkelingen.

In de uitvoerende fase coördineert en produceert Inside Outside technische tekeningen en bestek, inventariseert financiële voorstellen van derde partijen, regiseert de productie en is, als esthetisch eindverantwoordelijke en hands-on medewerker, actief betrokken bij de uitvoering van hun werken op locatie.

Op dit moment bestaat het team van Inside Outside uit ongeveer twaalf medewerkers met uiteenlopende specialisme en nationaliteiten. In 2015 gaan onder meer 6 publieke landschapsprojecten in uitvoering of wordt de uitvoering afgerond: Qatar Foundation Headquarters en de Nationale bibliotheek van Qatar, het nieuwe theater in Taipei, de campus van de Universiteit van Amsterdam, de culturele campus van het Walker Art Center en het park "Biblioteca degli Alberi" in het centrum van Milan.

De teams van Bel architectuur uit Antwerpen, Landschaap uit Antwerpen en Witteveen en Bos bieden ondersteuning aan het team en verbreden de deskundigheid van het team dat zich kandidaat stelt voor dit project. De samenwerking berust op een intentie tot samenwerking en niet tot een tijdelijke vereniging.

criterium 3: de relevante ervaring

Het portfolio van Inside Outside bevat referenties op het vlak van ontwerp publieke ruimte, landschapsontwerp, masterplanning,.... Het geeft een breed scala aan international projecten. Enkele projecten die relevant zijn voor het project van de Zuiderdokken zijn:

- University campus Roeterseiland . de universiteitscampus van Amsterdam
- Biblioteca Degli Alberi, Milaan. Gewonnen ontwerpwedstrijd voor het plein gelegen aan de bibliotheek in Milaan.
- Park of the New Horizon, Masterplan voor de cultuurwijk in Hong-Kong

Verder wordt het portfolio aangevuld met referentieprojecten van de partners waarmee Inside Outside wil samenwerken:

- Uitbreiding stedelijk sportcentrum in Genk (BEL)
- Wedstrijdontwerp voor de herinrichting van de zeedijk in Oostende (BEL)

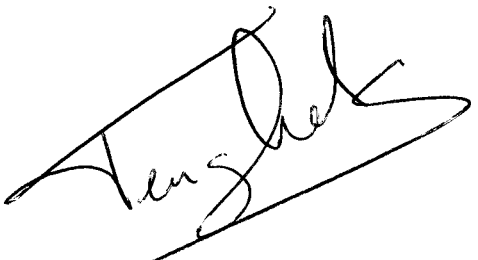
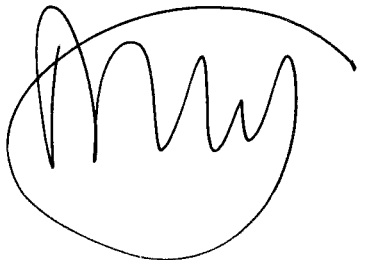

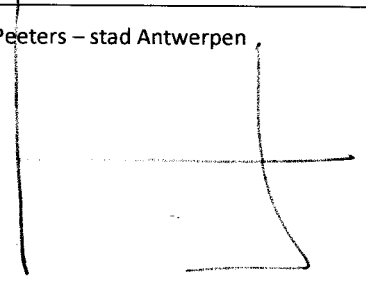
- Beeldkwaliteitsplan voor het technologiepark Ardoyen, Gent (BEL)
- Realisatie nieuwe watersilo, Beersel (BEL)
- Mas Plage, Antwerpen (Landschaap)
- Rolex Learning Center, St.-Sulpice, Zwitserland (Landschaap)
- Mercatoreiland, Rupelmonde (Landschaap)
- Jaarbeursplein en onderliggende parkeergarage (Witteveen+Bos)

5 DE SELECTIE

Op basis van voorgaande motieven, selecteert de opdrachtgever de in 4.3 voornoemde ontwerpers met oog op deelname aan de beperkte ontwerpenwedstrijd.

Opgemaakt te Brussel, op 10 september 2015.

Handtekeningen:

<p>Philippe Teughels – AG VESPA</p> 	<p>Stefan Devoldere, Wnd. Vlaams bouwmeester</p>
<p>Bert Claes – AG VESPA</p> 	<p>Kristof Peeters – stad Antwerpen</p>
<p>Aglaee Degros – extern jurylid</p>